

राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधी अंतर्गत
लाभार्थ्यांना थेट हस्तांतर पद्धतीने (DBT)
मदत वाटप करण्यासाठी ई-प्रशासन प्रणाली
(DBT portal) तयार करण्यासाठी प्रचलीत
प्रक्रियेसंदर्भात मार्गदर्शन करण्यासाठी
कोअर समिती गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसुल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक- एससीवाय-२०१९ /प्र.क्र.१५७/म-७

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक: २८ जानेवारी, २०२१

वाचा-

१. शासन निर्णय, महसुल व वन विभाग, क्रमांक:-एससीवाय २०१७/प्रक्र २२२/म-७,
दिनांक: १६.४.२०१८
२. शासन निर्णय, महसुल व वन विभाग, क्रमांक:-सीएलएस २०१५/प्रक्र ४०/म-३,
दिनांक: १३.५.२०१५

प्रस्तावना -

महसुल व वन विभागांतर्गत असलेल्या मदत व पुनर्वसन प्रभागासाठी ई प्रशासन प्रकल्प राबविण्यासाठी संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये प्रकल्प अंमलबजावणी समिती गठीत करण्यात आली आहे. नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित होणाऱ्या नागरिकांना राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार व दरानुसार संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील शासन निर्णयात विहित केल्यानुसार मदत देय आहे. या मदत वाटपाच्या बाबीसंदर्भातील कार्यवाहीच्या प्रक्रियेचे स्वयंचलन (automation) करण्यासाठी व मदतीचे वाटप आपदग्रस्तांना थेट हस्तांतर पद्धतीने बँक खात्यामध्ये प्रदान करण्यासाठी थेट हस्तांतर प्रणाली (Direct Benefit Transfer System) अंमलात आणण्यासाठी ई-प्रशासन प्रकल्पाची कार्यवाही शासन स्तरावर करण्यात येत आहे. प्रकल्प अंमलबजावणी समितीच्या मान्यतेने वरील ई-प्रशासन प्रकल्पासाठी शासनास सहाय्य करण्यासाठी सल्लागार संस्थेची नियुक्ती करण्याची कार्यवाही सुरू आहे. प्रस्तावित DBT प्रणाली विकसीत करण्यापूर्वी प्रकल्पाचा भाग म्हणून नैसर्गिक आपत्तीमुळे बाधित झालेल्या नागरिकांना मदत वाटप करताना केल्या जाणाऱ्या विविध मदत वाटपाच्या (उदा. शेतपिकांचे नुकसान, घरांची पडझड, पशुधन नुकसान, जिवित हानी, शेतजमीन खरडून जाणे, मत्सव्यावसायाचे नुकसान इत्यादी) सध्याच्या प्रक्रियांचा/कार्यपद्धतीचा अभ्यास (as is study) करून सल्लागार संस्थेस मार्गदर्शन करण्यासाठी या विषयातील अनुभवी अधिकाऱ्यांची कोअर समिती गठीत करण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन होता.

शासन निर्णय -

नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित होणाऱ्या नागरिकांना राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार व दरानुसार देय असलेल्या मदत वाटपाच्या प्रक्रियेचे स्वयंचलन (automation)

करण्यासाठी DBT प्रणाली विकसीत करण्याकरिता क्षेत्रीय स्तरावर मदत वाटप करताना केल्या जाणाऱ्या विविध मदत वाटपाच्या सध्याच्या प्रक्रियांचा/कार्यपद्धतीचा अभ्यास (as is study) करून सल्लागार संस्थेस तसेच विभागास मार्गदर्शन करण्यासाठी विभागीय आयुक्त, पुणे यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे कोअर समिती गठीत करण्यात येत आहे: -

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांचे पदनाम	पद
१	विभागीय आयुक्त, पुणे	अध्यक्ष
२	विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष यांनी निर्देशित केलेले महसुल विभागातील दोन निवासी उपजिल्हाधिकारी	सदस्य
३	विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष यांनी निर्देशित केलेले महसुल विभागातील दोन तहसिलदार	सदस्य
४	या कामाशी निगडित असलेले व आवश्यक वाटतील असे इतर अधिकारी	निमंत्रित सदस्य
५	उपायुक्त (महसुल), विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे	सदस्य-सचिव

२. उपरोक्त कोअर समितीचा कार्यकाल दोन वर्षांचा राहील.
३. कोअर समितीची कार्यकक्षा पुढीलप्रमाणे राहील -
  १. नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित होणाऱ्या नागरिकांना राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार व दरानुसार क्षेत्रीय स्तरावर मदत वाटप करताना केल्या जाणाऱ्या विविध मदत वाटपाच्या सध्याच्या प्रक्रिया/कार्यपद्धती सुटसुटीत व सोप्या भाषेत विहित करून सल्लागार संस्थेस उपलब्ध करून देणे.
  २. मदत वाटपाच्या सध्याच्या प्रक्रिया/कार्यपद्धतीशी निगडित विविध प्रक्रियेमध्ये सुधारणा करण्याची गरज भासल्यास तसे सल्लागार संस्थेस सुचविणे व त्यानुसार अशा विषयासंदर्भात वर नमूद केल्याप्रमाणे कार्यवाही करणे.
  ३. सल्लागार संस्थेने तयार केलेल्या सध्याच्या प्रचलित प्रक्रियेचे/कार्यपद्धतीचे परीक्षण करणे व त्यासंदर्भातील कागदपत्रे व flow charts Sign off करणे.
४. विषयाच्या आवश्यकतेनुसार समिती त्यांच्या व इतर विभागातील अन्य अधिकाऱ्यांना त्यांच्या बैठकीसाठी आमंत्रित करू शकेल. तसेच कामाच्या सुलभतेसाठी व जलदगतीने कार्यवाही होण्यासाठी विषयनिहाय उपसमिती गठीत करता येईल.
५. थेट हस्तांतर प्रणाली (Direct Benefit Transfer System) तातडीने अंमलात आणावयाची असल्याने शासनाकडून नियुक्त केल्यानंतर संबंधित सल्लागार संस्थेचे कर्मचारी/सल्लागार वरील कामासाठी समितीकडे आल्यानंतर तातडीने जास्तीत जास्त एक आठवड्यात as is study ची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात यावी व सल्लागार संस्थेने त्यानुसार तयार केलेली कागदपत्रे व flow charts यांचे परीक्षण करून समितीच्या वतीने सदस्य सचिवांनी ती तात्काळ Sign off करावीत. समितीच्या सदस्यांना कोणतेही मानधन अनुज्ञेय असणार नाही.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०१२८१४३३१४८५१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु. ह. उमराणीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १ सचिव, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन, मंत्रालय, मुंबई
- २ विभागीय आयुक्त, पुणे
- ३ उपायुक्त (महसुल), विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे
- ४ निवड नस्ती (कार्यासन म-७).